

Rutin för fördelning av medel inom ramen för svenskt stödprogram för forskare från Afghanistan med finansiering från Sida 2021-2024

Bakgrund

I Scholars at Risk-Sverige (SAR-Sverige) är 23 svenska lärosäten medlemmar och intresset för att ta emot riskutsatta forskare har ökat i takt med det ökade behovet av skydd för forskare i länder där den akademiska friheten blir alltmer begränsad. För att svara mot behovet av stöd för riskutsatta forskare från Afghanistan kopplat till talibanernas maktövertagande har den svenska sektionen sökt och beviljats medel från Sida. Rutinbeskrivningen har tagits fram för att säkerställa att finansieringen både används på ett effektivt och transparent sätt samt för att undvika eventuella intressekonflikter.

Medel från Sida

Sida har beslutat att avsätta 17 miljoner för det föreslagna stödprogrammet för riskutsatta forskare från Afghanistan. Medlen möjliggör för SAR-Sveriges medlemmar att söka delfinansiering med upp till 70% av kostnaderna för mottagande av SAR-forskare vid det egna lärosätet. Medlen får användas till lönekostnader för SAR-forskaren, kostnader för overhead på alla nivåer (enligt SUHF-modellen) samt ett eventuellt resebidrag för att täcka kostnaden för resa till Sverige.

Perioden då Sidas medel är tillgängliga är från 2021-12-01 till 2024-12-31. Möjlighet till förlängning av projektet finns vid behov (avstämt med Sida).

Medelsförvaltare

Göteborgs universitet (GU) fungerar som medelsförvaltare och medlen från Sida utbetalas på årlig basis till GU baserat på en arbetsplan inför kommande år (deadline 15 december inför kommande år med undantag för första året (2022) samt verksamhetsrapport, finansiell rapport och revisionsrapport (deadline 30 april efterföljande år med undantag för 2022 då ingen redovisning krävs). (se *Överenskommelse mellan Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Sida) och Göteborgs universitet angående Svenskt stödprogram för forskare från Afghanistan 2021-2024. Sidas insats nr.15323*)

Process

1. För att säkerställa en effektiv process förmedlar samordnaren för SAR-Sverige möjliga kandidater från SAR till alla de svenska lärosäten som anmält intresse för att stå värd för forskare från Afghanistan. Lärosätena ges en veckas svarstid för att ta ställning till om de är preliminärt intresserade av någon av kandidaterna.
2. Samordnaren för SAR-Sverige meddelar SAR vilka lärosäten som är intresserade av vilken kandidat.
3. Dialog inleds direkt mellan SAR och det möjliga värdlärosätet. Samordnaren för SAR-Sverige, samt övriga lärosäten intresserade av samma kandidat hålls uppdaterade om utvecklingen.
4. Lärosätena har nu möjlighet att begära ut fördjupad information om kandidaten samt möjligtvis också genomföra en intervju (om säkerhetsläget tillåter).
5. Letter of Offer upprättas för den kandidat som lärosätet vill erbjuda en placering. Lärosätet bör i detta läge dubbelkolla att det finns kvarvarande medel inom stödprogrammet samt säkerställa att lärosätet själv kan bekosta minst 30% av kostnaderna.
6. Letter of Offer förmedlas till SAR som förmedlar brevet till kandidaten. Av brevet ska senaste svarstid framgå.

7. Så snart om man kommit överens med en forskare kan mottagande lärosäte ansöka om delfinansiering inom ramen för *Stödprogrammet*. Se mer information nedan.
8. När man kommit överens med en forskare ska också ett mottagningsavtal upprättas för att forskaren ska kunna ansöka om uppehållstillstånd som forskare. Övriga praktiska förberedelser bör också inledas (bostad, arbetsplats, ansöka om samordningsnummer, ev. skola för medföljande barn mm)

Ansökan

Ett lärosäte som är intresserat av att ansöka om delfinansiering för mottagande av SAR-forskare genom *Stödprogrammet* ska uppfylla följande kriterier:

- Vara medlem i Scholars at Risk och således också i SAR-Sverige
- Ha fört en dialog med SAR:s huvudkontor i New York rörande mottagande av en specifik forskare från Afghanistan. Man kan inte söka medel inför att man ska påbörja en matchningsprocess, utan man måste ha kommit överens med en kandidat.
- Forskaren ska erbjudas en så lång anställningstid som möjligt beaktat behovet hos forskare från Afghanistan. Anställningstiden bör uppgå till minst 12 månader. Det finns möjlighet att ansöka om medel för en förlängning så länge denna ryms inom projektperioden för stödprogrammet.
- Kunna samfinansiera forskaren med minst 30% från det egna lärosätet.

Lärosätet kan ansöka om finansiering för en forskare som uppfyller följande kriterier:

- Forskaren måste lägst ha en masterutbildning, men gärna en forskarutbildning samt ha varit verksam inom högre utbildning i Afghanistan innan talibanernas maktövertagande.
- Forskaren ska vara bedömd som SAR-forskare av SAR, dvs vara riskutsatt samt uppfylla kraven som aktiv forskare.
- Forskaren kan antingen befinna sig i Afghanistan eller redan ha lämnat Afghanistan och befinna sig i tredje land. Dock är *Stödprogrammet* ett gensvar på talibanernas maktövertagande i Afghanistan och den akuta kris som uppstått i samband med det. Programmet riktar sig därför inte till forskare från Afghanistan som under flera år redan befunnit sig utanför Afghanistan.

Ansökan ska göras på särskilt framtagen blankett och av ansökan ska följande framgå:

- En kort beskrivning av forskaren samt av mottagande forskarlag/institution. Beskrivningen ska på ett tydligt sätt lyfta fram kopplingen mellan forskaren och forskarlaget/institutionen och hur institutionen kan bidra till att forskaren fortsätter att växa som forskare. Av beskrivningen ska också den föreslagna anställningens start- och slutdatum framgå.
- En sammanställning av kostnader för mottagandet av forskaren. I sammanställningen ska följande kostnader redovisas; lön, overheadkostnader på alla nivåer samt eventuellt resebidrag för att forskaren ska kunna resa till Sverige.
- En redovisning av hur mottagande lärosäte avser medfinansiera forskaren. Medfinansieringen måste uppgå till minst 30% av de totala kostnaderna.

Ansökningar tas emot löpande och skickas per mail till karolina.catoni@gu.se

Anställningstid

SAR väddar till medlemslärosätena att erbjuda så långa anställningsperioder som möjligt med tanke på det osäkra läget i Afghanistan. Stödprogrammet har tagits fram med utgångspunkt i att erbjuda de inkommande forskarna visstidsanställningar om 23 månader, men även kortare vistelseperioder kan finansieras inom stödprogrammet. Möjlighet finns också för ett lärosäte att ansöka om medel för förlängningar av anställningsperioder. Det finns också möjlighet för de lärosäten som exempelvis kan finansiera det första året med egna medel att ansöka om medel för år två. Förutsättningen att kunna

samfinansiera anställningen med minst 30% kvarstår dock. Om forskaren får en ny placering vid ett annat av SAR-Sveriges medlemslärosäten kan medel sökas och erhållas ytterligare en gång under förutsättning att det fortfarande finns medel att tillgå.

Beslut om tilldelning

Efter att ansökningarna inkommit granskas de av SAR-Sveriges styrgrupp för att säkerställa att ansökan är komplett samt att kriterierna är uppfyllda. Därefter mailas handlingarna ut för godkännande till alla SAR-Sveriges medlemmar. Av mailet ska det tydligt framgå senaste dag för svar. Avsaknad av svar inom uppsatt tidsram innebär att ansökan stöds. Majoriteten av SAR-Sveriges medlemmar måste ha gett sitt godkännande innan beslut kan fattas. Det lärosäte som ansöker om delfinansiering deltar inte i beslutet på grund av jäv. Ansökningar beviljas så länge medel finns. Om söktrycket blir stort kan rutinen komma att utökas med kriterier för prioritering av ansökningar. I samband med beslut om tilldelning ska en överenskommelse mellan mottagande lärosäte och Göteborgs universitet ingås. Denna överenskommelse specificerar detaljer kring medelsanvändning, eventuellt avbrott i mottagandet samt återrapportering. Överenskommelsen förmedlas tillsammans med beslut om tilldelning.

Omföring av medel till lärosätena

Medel rekvireras från GU en gång per år och kan rekvireras så snart som forskaren kommit till Sverige. För att medel ska kunna omföras ska mottagandelärosäte inkomma med en rekvisition till GU där följande ska framgå:

- Mottagarens namn
- Bankuppgifter
- Organisationsnummer
- Referens

Mottagande lärosäte ska upprätta en särskild ekonomisk verksamhet för anslaget.

Uppföljning till Göteborgs universitet

Eftersom Sida kräver årlig redovisning av medel måste mottagande lärosäten också på årlig basis redovisa sin användning till GU. Redovisningen görs genom att använda blanketten: Ekonomisk redovisning SAR Afghanistan. Årlig deadline för redovisningen är 31 mars (GU har deadline för alla årliga rapporter 30 april (2022 undantaget). Senast 30 dagar efter att den av Sida delfinansierade anställningstiden har gått ut ska mottagande lärosäte redovisa hur pengarna har nyttjats till Göteborgs universitet. Till denna redovisning ska utdrag ur mottagande lärosätets ekonomisystem biläggas där både användningen av Sida-medel och samfinansiering framgår. Skulle det visa sig att de tilldelade medlen inte kommer att förbrukas till fullo, förväntas lärosätet att rapportera detta till Göteborgs universitet snarast för återbetalning av medel.

Redovisning av SAR-Sveriges anslag till Sida

Göteborgs universitet ansvarar i egenskap av medelsförvaltare för en årlig rapportering av medlens användande till Sida med deadline 30 april (2022 undantaget). En extern revisor måste även årligen anlitas för en revisionsrapport. Även denna har deadline 30 april varje år (2022 undantagen) Slutrapportering av medlen ska vara Sida tillhanda 30 april 2025.